

Protokol o hodnocení Diplomové práce

Název práce: Pestrobarevný příběh koláže

Práci předložila studentka: Bc. Kristýna Říhová

Studijní obor: Učitelství výtvarné výchovy a českého jazyka pro střední školy

Posudek oponentky práce: Mgr. Lenka Kovaříková, Ph.D.

1. Cíl práce

(uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Předložená diplomová práce s názvem „*Pestrobarevný příběh koláže*“ si klade za cíl formulovat historické východisko pro vlastní tvorbu s didaktickým přesahem. Práce vychází ve své úvodní stati z teoretického pojednání mapující historický vývoje koláže. Přes definici techniky samotné prochází autorka jednotlivé umělecké styly, které jsou s koláží spjaty a vyjmenovává její významné představitele. Posouvá se tak od „klasické“ lepené koláže k dalším jí blízkým výtvarným počinům - přes muchláže či ubírané dekoláže, k prostorovým asamblážím Kurta Schwitterse či výtvarným objektům tzv. *combines* Roberta Rauschenberga. Závěr uměnovědné části je pak věnován kolážové tvorbě jedné z největších osobností, která je s touto technikou neodmyslitelně spjata, a to s Jiřím Kolářem. Jeho dílo se diplomatce stalo ideovým východiskem nejen vlastní tvorby, popsané v části praktické, ale i inspiračním zdrojem edukačního programu.

Cíl předložené diplomové práce, propojení historické zkušenosti do současnosti a aplikace koláže do výchovně vzdělávacího procesu ve výtvarné výchově, byl studentkou naplněn.

2. Obsahové zpracování

(originalita řešení, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh atd.):

Teoretický základ diplomové práce je postaven na uměnovědném badání, v němž jsou analyzovány a komparovány nejen různé ideové přístupy, ale i technologické odlišnosti koláže v rámci uměleckých směrů 20. století. Diplomantka se drží osnovy vymezené dějinami umění ve snaze přiblížit čtenáři jednotlivé umělecké směry a zařadit techniku koláže do širších dobových souvislostí.

Námětem praktické části se staly nové postupy básníka a výtvarníka Jiřího Koláře. Součástí diplomové práce je také vlastní realizace a příprava výtvarných činností v rámci školní praxe, vše je bohatě doplněno o obrazovou dokumentaci.

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

Jak bylo výše zmíněno, diplomantka vychází ve své praktické a edukační části diplomové práce z teoretické studie umělecko – historického charakteru, na níž navazuje vlastní vizuální projekcí, kdy transformuje výtvarnou techniku koláže Jiřího Koláře a ilustrace Adolfa Borna, které doprovází literární dílo *Válka s mloky*, do subjektivně chápané reality dneška. V rámci zaměření svého studia propojuje literární téma s výtvarným dílem způsobem komponování, řešení obrazové plochy, pojetí tvaru a rozvíjení vztahu mezi koláží a experimentálním satirickým sci-fi románem Karla Čapka.

4. Formální náležitosti

(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů, příloh atd.):

Bohaté odkazy na literaturu a množství citací prozrazují důkladné studium dostupné literatury a snahu o uchopení dané problematiky z co nejširšího úhlu pohledu. Nicméně zakomponování těchto citací do textu vyznívá na některých místech neobratně až krkolomě a jejich provázání s textem práce a samotné strukturování textu nepůsobí jasně.

Místy se také objevují překlepy či gramatické chyby.

Na rozdíl od teoretické stati je text praktické části formulován velmi dobře, explicitně a zároveň i čtivě.

5. Stručný komentář hodnotitele

(rozsah práce, celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek a zpracování):

Po objasnění principů skládání, lepení, vrstvení a odebrání hledá diplomatka hlubší principy tvorby jednotlivých autorů a zacházení se zvoleným konceptem, z něhož pak vychází i v autorské části praktické výtvarné úlohy. Svě inspirací hledisko nachází v konkrétních analogiích evropského historického vývoje a spatřuje v něm předobraz současných společenských a geopolitických událostí, kdy Evropa opět čelí válečnému konfliktu. Umělecký jazyk a výtvarná technika slouží jako nástroj komunikace, který staví do popředí společensky angažované téma, hledání hodnot a smysl lidské existence.

Reflexe nezůstává pouze u vizuální výtvarné stránky, ale autorka se opírá také o literární dílo, které tvoří nositele a pomyslný most mezi vizuální a ideovou stránkou díla.

Technika koláže tak nabízí vedle nových možností vyjádření i témata na základě vnímání okolního světa. Závěrečná edukační část zdařile didakticky transformuje tuto uměleckou techniku do školní praxe, při níž umožňuje studentům adekvátně reagovat výtvarnými prostředky a pomáhá vyhranit výtvarný názor a vnímá důležitost vlastní tvorby jako součást osobního naplnění.

Předloženou diplomovou práci považuji za přínosnou a obohacující nejen po výtvarné stránce, ale i stránce tematické a koncepční, kdy diplomatka propojuje historické téma s aktuální geopolitickou situací a vnáší nový úhel pohledu do pochopení složitých dějinných událostí dneška.

6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

(max. 3):

Koláž naplno vstoupila do vzdělávací praxe a do škol jako zábavně-vzdělávací aktivita. Přestože je považována za moderní techniku spojenou s avantgardou, ukazuje se, že jde o velmi starou lidskou činnost. Významných výsledků bylo dosaženo v technice koláže také v tzv. Čižkových mateřských a základních školách ve Vídni. Sledovala jste také odkaz Franze Čižka (1865-1946) a jeho metody lepení výstřižků různých tvarů, velikostí a barev nebo výstřižků stejného tvaru a velikosti v rámci jeho pedagogické praxe?

7. Navrhovaná známka

Výborně

Datum: 26. 7. 2023

Podpis: Mgr. Lenka Kovaříková, Ph.D.
